

**Wedstrijdprogramma openbare ideeënprijsvraag
Luchtbrug tussen Oogziekenhuis Rotterdam en Koninklijke Visio, Landelijke stichting voor
Slechtzienden en Blinden**

2 november 2009

Inleiding

Het Oogziekenhuis Rotterdam heeft zich de afgelopen jaren gepresenteerd als *Center of Excellence*, waarbij het bedrijfsleven (KLM, AH en Delta Lloyd) als inspiratiebron fungeerde. De focus is gericht op het excelleren op zowel medisch oogheelkundig terrein als op het gebied van bedrijfsvoering en patiëntenbenadering. Naast de reguliere medische werkzaamheden, is het Oogziekenhuis gericht op wetenschap en techniek, bevat het een particuliere kliniek, en onderhoudt het een wereldwijd kennisnetwerk. Het Oogziekenhuis hecht er grote waarde aan, te tonen dat de zorg voor de kwaliteit van haar dienstverlening verder strekt dan die van de oogheelkunde zélf en zich uitstrekt tot de omgeving voor de patiënt, d.w.z. de architectuur, het interieur en de daarin toegepaste kunst. Het Oogziekenhuis ambieert op dit vlak een hoge kwaliteit. Meer informatie is te vinden op www.oogziekenhuis.nl.

Bij Visio kan iedereen terecht met vragen over slechtziend of blind zijn. Visio biedt informatie en advies, maar ook verschillende vormen van onderzoek, begeleiding, revalidatie, onderwijs en wonen. Deze diensten zijn er voor mensen die slechtziend of blind zijn, al dan niet in combinatie met een verstandelijke, lichamelijke of andere zintuiglijke beperking. Persoonlijk en professioneel betrokkenen kunnen bij Visio terecht voor informatie en deskundigheidsbevordering. Visio is specialist op meerdere terreinen waardoor de diverse diensten goed op elkaar afgestemd kunnen worden. Zo kan de begeleiding van jonge ouders naadloos overgaan in de begeleiding van basisschoolleerlingen, kan revalidatie samengaan met zelfstandig wonen, onderwijs met zorg, vrijetijdsbesteding met het aanleren van algemeen dagelijkse levensverrichtingen. Voor tal van praktische problemen is een pasklare oplossing voorhanden. Visio werkt samen met Sensis en De Brink. Zij gaan vanaf 1 januari 2010 samen verder als Koninklijke Visio, expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen. Meer informatie is te vinden op www.visio.org.

Het ziekenhuis is gehuisvest aan de Schiedamse Vest 180 in Rotterdam. Het gebouw werd in 1940, als een van de eerste na de bombardementen uit de Tweede Wereldoorlog, ontworpen door de architect A.J. van der Steur. Van der Steur ontwierp eerder Museum Boijmans van Beuningen. Het Oogziekenhuis werd opgeleverd in 1949 en uitgebreid in 1956. Het gebouw is een gemeentelijk monument. Enkele jaren geleden werd het pand gerenoveerd. Op grond van de kwaliteitsambities van het ziekenhuis is daarbij veel aandacht besteed aan architectuur, interieur en kunst en aan de tuin en de *healing garden*. Het ontwerp voor de renovatie werd gemaakt door Architectengroep Duintjer; het interieurontwerp is van de hand van bureau Van der Wijst. Tuin- en entreegebied werden ontworpen door Buro Poppinga. Hiernaast werden voor bewegwijzering, beeldende kunst en publicaties, andere specialisten aangetrokken.

Het Oogziekenhuis werd in 2006 genomineerd voor de *Gouden Piramide, Rijksprijs voor Excellent Opdrachtgeverschap*. De huisvesting is uitgebreid met het naastliggende pand op nummer 160. Visio bevindt zich in ditzelfde pand aan de Schiedamse Vest. Tussen beide gebouwen ligt een straat van enkele meters breed. Er is geen directe, interne verbinding tussen beide gebouwen. Het pand op nummer 160 is eigendom van het OntwikkelingsBedrijf Rotterdam (OBR). OBR is betrokken bij het plan, maar treedt niet op als uitschrijver van de prijsvraag.

Het Oogziekenhuis Rotterdam en Visio hebben het voornemen om een directe verbinding tussen beide gebouwen te laten ontwerpen en uit te voeren in de vorm van een luchtbrug. Vanuit de bedrijfsfilosofie en de ervaringen die het Oogziekenhuis heeft opgedaan bij de renovatie gaat de voorkeur van beide partijen uit naar een bijzondere aanpak. Mede omdat de luchtbrug een relatief kleine, hoewel gecompliceerde, opgave is, is het idee om jonge ontwerpers een kans te geven hun talent en creativiteit in te zetten voor deze ontwerpvrage. Om die reden schrijven het Oogziekenhuis en Visio een prijsvraag uit onder jonge architecten met als eerste doel ideeën te genereren. Uitvoering kan nog niet worden gegarandeerd; middelen daartoe zijn nog niet beschikbaar.

De inzendingen worden beoordeeld door een onafhankelijke, deskundige jury die een bindend advies uitbrengt. Het totale prijzengeld bedraagt € 12.000,- excl. btw.

In het onderstaande wedstrijdprogramma zijn de vraagstelling en alle regels die gelden tijdens deze prijsvraag gespecificeerd. Dit wedstrijdprogramma is bindend voor de uitschrijver en de juryleden. De deelnemers geven door inzending aan dit wedstrijdprogramma te onderschrijven.

Dit wedstrijdprogramma is opgesteld volgens het modelwedstrijdprogramma voor een prijsvraag, zoals beschreven in het Kompas en genoemd in het Convenant Wedstrijden op het gebied van architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Het Oogziekenhuis en Visio hebben Architectuur Lokaal gevraagd om ondersteuning bij de inrichting van het wedstrijdproces en de uitvoering van de prijsvraag. Architectuur Lokaal is het kenniscentrum voor opdrachtgeverschap in Nederland en beheert het Steunpunt Architectuuropdrachten & Ontwerpwedstrijden.

1. Opdracht

1.1. ambitie en opgave

ambitie

Het Oogziekenhuis en Visio oriënteren zich op de mogelijkheden voor het realiseren van een luchtbrug tussen de beide gebouwen aan de Schiedamse Vest te Rotterdam, waarin zij zijn gehuisvest. De ambitie is dat de synergie tussen beide organisaties wordt versterkt in zowel een meer intensieve samenwerking als in een fysieke verbinding tussen de beide gebouwen. Visio en het Oogziekenhuis kunnen daarmee een zichtbare start maken met de Oogboulevard. Alle mensen met een visuele beperking kunnen op deze manier heel eenvoudig de aanbieders van zorg en revalidatie op dit gebied bij elkaar vinden. Vanuit de bedrijfsfilosofie en de ervaringen die het Oogziekenhuis heeft opgedaan bij de eerder gerealiseerde renovatie gaat de voorkeur van beide partijen uit naar een bijzondere aanpak bij het onderzoek naar mogelijke ontwerp oplossingen voor de luchtbrug. Ten aanzien van de uitstraling van de luchtbrug zijn de opdrachtgevers op zoek naar een ontwerp

- dat past in de kernwaarde van het Oogziekenhuis, namelijk angstreductie. De brug dient een prettige verkeersroute te zijn,
- dat een 'eye-catcher' wordt, die past bij een Center of Excellence, en
- dat zowel binnen als buiten aansluit bij de bestaande gebouwen van de opdrachtgevers.

locatie

De luchtbrug verbindt het Oogziekenhuis (Schiedamse Vest 180, Rotterdam) met Visio (Schiedamse Vest 160, Rotterdam). De luchtbrug bevindt zich boven de Blekerstraat.

opgave

Mede omdat de luchtbrug een relatief kleine, hoewel gecompliceerde, opgave is, wordt aan jonge architecten, eventueel in samenwerking met kunstenaars, een kans geboden om hiervoor hun talent en creativiteit in te zetten. Gevraagd wordt om ontwerpideeën voor een realistische, uitvoerbare luchtbrug tussen beide gebouwen, die aansluit op de ambities van het Oogziekenhuis en Visio, en een beperkte uitwerking (zie onder 2.5).

1.2. randvoorwaarden

Omdat het een ideeënprijsvraag betreft, waarbij de uitschrijver zoveel mogelijk ruimte wil laten aan ideeënonwikkeling, worden geen ruimtelijke, financiële en juridische randvoorwaarden gesteld. Wel moet het ontwerp voldoen aan alle punten in het programma van eisen.

1.3. indicaties

Daarnaast gelden de volgende indicaties als richtinggevend kader. In de inzendingen moet worden aangegeven hoe op deze indicaties wordt gereageerd:

Financiële indicaties

Een vaste prijs legt in dit stadium, en bij een ideeënprijsvraag, ongewenste beperkingen op. Wel

heeft de uitschrijver behoefte aan een globaal inzicht in de uitvoeringskosten van het voorgestelde idee. De voorstellen hebben nu eenmaal financiële en economische consequenties.

Aan de ontwerpers wordt gevraagd om een reële inschatting van de uitvoeringskosten. Een globale begroting kan naar eigen inzicht worden opgesteld. De bedoeling is niet dat een gedetailleerde raming wordt ingediend; zeker geen raming die inschakeling van een kostendeskundige zou vereisen. Gebruik vooral uw gezond verstand. De mate van detaillering van de begroting is geen uitsluitingsgrond.

1.4. programma van eisen

De prijsvraag is een ideeënprijsvraag, waarmee wordt beoogd zoveel mogelijk ruimte te laten aan de ontwerpers. Daarom is het programma van eisen globaal.

Alle programmapunten zijn verplicht.

- De brug dient over twee niveaus (over de derde en de vierde verdieping) te worden uitgelegd.
- De brug dient bij calamiteiten als vluchtroute te kunnen worden gebruikt (2 kanten op).
- De patiëntenstroom en personeelsstroom dienen gescheiden van elkaar te worden aangelegd, eventueel gefaseerd uit te voeren.
- Rollend transport (w.o. bedden, rolstoelen e.d.) dient mogelijk te zijn via de brug, rekening houdend met arbo-regelgeving.
- Onderdoorrijd-hoogte minimaal 4,8 meter
- De belasting van de brug dient te worden opgenomen door de gebouwen, ondersteuning door middel van standers is niet toegestaan.
- De bestaande gebouwen zijn gebouwen uit de wederopbouwperiode, de brug dient een minimale aantasting voor beide gebouwen te betekenen.

2. De wedstrijdregels

2.1. namen en adressen

Deze prijsvraag wordt aangeduid met de naam

Luchtbrug tussen Oogziekenhuis Rotterdam en Koninklijke Visio, Landelijke stichting voor Slechtienden en Blinden en wordt uitgeschreven door het Oogziekenhuis Rotterdam en Visio Rotterdam.

Namens de uitschrijver treedt als contactpersoon op:

Maaïke van Beusekom

Architectuur Lokaal, Tussen de Bogen 18, 1013 JB Amsterdam

maaïke.vanbeusekom@arch-lokaal.nl

2.2. soort prijsvraag

De prijsvraag is een openbare ideeënprijsvraag.

2.3. doelstellingen

De doelstellingen van deze prijsvraag zijn:

- het onderzoeken van de mogelijkheden voor een luchtbrug tussen de gebouwen waarin het Oogziekenhuis en Visio zijn gehuisvest;
- het voortzetten van de reeds getoonde ruimtelijke kwaliteitsambities;
- het bieden van kansen aan jonge architecten en kunstenaars om hun talent en creativiteit in te zetten;
- het genereren van middelen voor uitvoering van een luchtbrug;
- het bijdragen aan de bedrijfsfilosofie van beide organisaties (zowel ten aanzien van angstreductie als imago en publiciteit);
- het bijdragen aan de start van de beoogde Oogboulevard en aan intensivering van de samenwerking tussen beide organisaties.

2.4. deelnemers

Deelname aan deze prijsvraag staat uitsluitend open voor (teams van) architecten, ingeschreven in het Nederlands Architectenregister of een vergelijkbaar buitenlands register, die op de uitschrijfdatum van de prijsvraag 40 jaar of jonger zijn. In het geval van een team moeten alle inzenders 40 jaar of jonger zijn.

Aan de deelnemers wordt aanbevolen samenwerking te zoeken met beeldend kunstenaars.

Uitgesloten van deelname zijn de juryleden en hun bureaus evenals degenen die op enigerlei wijze betrokken zijn geweest bij de voorbereiding van de prijsvraag.

Deelname is uitsluitend mogelijk na aanmelding. Aanmelden kan tot en met vrijdag 12 februari 2010, 17.00 uur via het digitale aanmeldformulier op www.oogbrug.nl.

2.5. inzendingen

De inzendingen moeten worden ingediend in de Nederlandse taal en bestaan uit de volgende bescheiden:

- 2 panelen
Formaat A1. Licht van gewicht, voorzien van gaatjes om ze te kunnen ophangen. Het eerste paneel geeft inzicht in de situering en aanzichten (schaal 1:100), de (externe en interne) aansluitingen tussen beide gebouwen en plattegronden (schaal 1:100), doorsneden (schaal 1:100) en details (maximaal schaal 1:20). Het tweede paneel biedt ruimtelijke impressies naar eigen inzicht en geeft een indruk van de beoogde materialisering.
- een print van de panelen in 7-voud op A3, gebundeld, maar niet ingebonden.
- een print van de tekstuele toelichting in 7-voud op A4, gebundeld, maar niet ingebonden. De tekst bevat een toelichting op de inzending die verticaal is uit te printen op maximaal 2 pagina's. De toelichting moet worden aangeleverd als tekstdocument zonder illustraties en te openen zijn met MS Word. In dit document kan de inzender aangeven hoe de geleverde ideeën voor de onderscheiden elementen van de opgave (programma, locatie en gebouw) zich verhouden tot de gestelde ambities.
- een print van de kostenopgave, zie onder Indicaties.
- een kostenopgave op A4, zoals bedoeld in artikel 1.3, die verticaal is uit te printen op maximaal 1 pagina A4.
- 1 cd of usb stick. Daarop staat de gehele inzending in 3 aparte bestandsmappen met vermelding van de inhoud:
 - panelen in pdf zowel in hoge (300 dpi) als in lage resolutie (72 dpi)
 - de tekstuele toelichting in MS word
 - de kostenopgave in pdf
- een naambrief, volgens het format op de website. In een gesloten enveloppe met buitenop het motto en vermelding 'naambrief'. De naambrief bevat de naam van de hoofdverantwoordelijke ontwerper, diens bureau, geboortedatum, contactgegevens en namen en geboortedata van eventuele teamleden. Daarnaast bevat de naambrief een verklaring dat het ontwerp het geestelijk eigendom is van de (hoofd) ontwerper, een kopie van bewijs van aanmelding en een kopie van bewijs van registratie bij de Stichting Bureau Architectenregister of een vergelijkbaar buitenlands register.
- een adresbrief, volgens format op de website. De adresbrief bevat contactgegevens van een tussenpersoon, niet zijnde de inzender. De adresbrief dient ertoe om zo nodig in contact te kunnen treden met de inzender, zonder dat de anonimiteit wordt doorbroken.

Overige inzendingseisen en uitsluiting van deelname:

- Materiaal dat niet is gevraagd wordt niet in de beoordeling betrokken;
- Er mogen geen varianten worden ingediend;
- Wordt door een inzender meer dan één ontwerp ingezonden, dan moet voor elk ontwerp een ander motto worden gekozen en elk ontwerp afzonderlijk worden verpakt en verzonden;
- De inzendingen dienen anoniem te zijn. Op geen der stukken van de inzending of de verpakking mag het handschrift van de ontwerper voorkomen, noch enig teken of lakstempel of iets dergelijks, waaruit de herkomst van het ontwerp zou kunnen worden afgeleid. Alle ontwerpen moeten worden ingezonden onder motto, bestaande uit Latijnse lettervormen of Arabische dan wel Romeinse cijfers. Het motto moet voorkomen op alle bij de inzending behorende bescheiden en de verpakking daarvan.

2.6. tijdschema van de prijsvraag

De prijsvraag verloopt volgens het onderstaande tijdschema:

Uitschrijving	2 november 2009
Sluiting vragenronde	zondag 17 januari 2010, 00.00 uur
Beantwoording vragen	29 januari 2010
Sluiting aanmeldingstermijn	vrijdag 12 februari 2010, 17.00 uur

Sluiting inzendtermijn	vrijdag 26 februari 2010, 17:00 uur bij Architectuur Lokaal
Toetsing	tussen dinsdag 2 en vrijdag 5 maart 2010
Beoordeling	donderdag 25, vrijdag 26 en maandag 29 maart 2010
Bekendmaking genomineerden	donderdag 1 april 2010
Juryuitspraak & prijsuitreiking	28 april 2010 in het Oogziekenhuis

2.7. tussentijdse informatie

Schriftelijke vragen met betrekking tot het wedstrijdprogramma kunnen per e-mail worden ingediend **tot zondag 17 januari, 00.00 uur.**

Antwoorden op de vragen worden aan alle deelnemers ter beschikking gesteld op de www.oogbrug.nl, uiterlijk op **29 januari 2010.**

De antwoorden gelden vanaf publicatie als aanhangsel van het wedstrijdprogramma en hebben dezelfde binding.

Overleg buiten deze procedure is niet toegestaan.

2.8. jury

De inzendingen worden beoordeeld door een jury bestaande uit de volgende leden:

- prof. Hans de Jonge (directievoorzitter Brink Groep en hoogleraar Vastgoedbeheer en -ontwikkeling bij de Faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit Delft) – voorzitter (zonder stemrecht)
- Dadara (kunstenaar, o.a. Dream your Topia)
- prof. Joris van de Klundert (hoogleraar Bedrijfsvoering van Zorgorganisaties aan de Erasmus Universiteit)
- ir. Wessel de Jonge (Wessel de Jonge Architecten)
- ir. Paul Wintermans (Quist Wintermans Architecten)

Bij het staken der stemmen geeft de voorzitter de doorslag.

Bij verhindering van één der leden van de jury wordt een reservelid opgeroepen met eenzelfde kwalificatie als het verhinderde lid. De jury is onafhankelijk van de deelnemers en doet een autonome uitspraak.

Als secretaris van de jury treedt op Indira van 't Klooster, Architectuur Lokaal (zonder stemrecht).

2.9. beoordelingscriteria

De inzendingen worden beoordeeld op basis van de onderstaande criteria:

- de mate waarin de inzendingen beantwoorden aan de ambities van de prijsvraag
- architectonische kwaliteit, creativiteit en inventiviteit
- het realiteitsgehalte

De volgorde van deze criteria is willekeurig.

2.10. beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure verloopt als volgt:

a) toetsingsfase:

Na het inleveren van de inzendingen worden deze in week 9 getoetst.

Architectuur Lokaal toetst of is voldaan aan de materiële inzendingseisen. Vervolgens toetst een technische commissie, bestaande uit Bas Hillen (Visio), Bram Ladage (OBR) en Alex Custers (Oogziekenhuis) of is voldaan aan de randvoorwaarden en de wedstrijdregels zoals genoemd in dit wedstrijdprogramma. Tevens wordt getoetst op welke wijze in de inzendingen wordt omgegaan met de indicaties.

Het toetsingsrapport wordt ter beschikking gesteld aan de jury.

Inzendingen die niet aan de randvoorwaarden en de wedstrijdregels voldoen worden niet in de beoordeling betrokken. De beslissing hierover wordt genomen door de uitschrijver, gehoord de jury.

b) beoordelingsfase:

In de weken 12 en 13 vindt de beoordeling plaats.

De jury beoordeelt de wijze waarop de inzendingen reageren op de opgave, randvoorwaarden, indicaties en programma van eisen, en analyseert de inzendingen op de afzonderlijke beoordelingscriteria.

Vervolgens geeft de jury op basis van een integrale beoordeling aan welke inzendingen voor bekroning in aanmerking komen, en geeft een rangorde aan. De jury heeft de bevoegdheid alle naambrieven na de uitspraak te openen en de namen van de inzenders bekend te maken.

De jury wijst op basis van een integrale beoordeling maximaal 30 inzendingen aan, waarvan maximaal 5 genomineerden, die in de publiciteit na afloop van de wedstrijd worden betrokken. Overige inzendingen worden opgenomen met vermelding van motto en naam.

Uitschrijver en deelnemers zullen zich onvoorwaardelijk aan de uitspraak van de jury onderwerpen.

Op **28 april 2010** wordt de juryuitspraak bekendgemaakt.

2.11. juryrapport

Op 28 april 2010 is het rapport van de jury beschikbaar. Dit rapport is schriftelijk en openbaar. Het juryrapport bevat een algemene interpretatie van de gehanteerde beoordelingscriteria en het verloop van de beoordeling en geeft aan in welke ronde de niet bekroonde ontwerpen zijn afgefallen. Voor de inzendingen die de laatste beoordelingsronde hebben gehaald bevat het rapport per ontwerp een overzicht van wat de toetsing aan deze criteria heeft opgeleverd. Bovendien bevat het juryrapport een evaluatie van de resultaten van de prijsvraag en aanbevelingen aan de uitschrijver.

2.12. prijzen

Het prijzenbedrag bedraagt € 12.000,00 exclusief de door de uitschrijver te vergoeden BTW.

De uitschrijver zal het totale prijzenbedrag uitbetalen, en wel uiterlijk op **vrijdag 28 mei 2010**.

Het prijzenbedrag wordt als volgt verdeeld:

De eerste prijs is € 6.000,00

De tweede prijs is € 4.000,00

De derde prijs is € 2.000,00

De jury kan maximaal 2 inzendingen met een eervolle vermelding onderscheiden. Aan deze eervolle vermeldingen is geen prijzengeld verbonden.

2.13. vervolg op de prijsvraag

De uit deze prijsvraag voortkomende ideeën zullen worden gebruikt voor:

- het onderzoeken van de mogelijkheden voor een luchtbrug tussen de gebouwen waarin het Oogziekenhuis en Visio zijn gehuisvest;
- het voortzetten van de reeds getoonde ruimtelijke kwaliteitsambities;
- het bieden van kansen aan jonge architecten en kunstenaars om hun talent en creativiteit in te zetten;
- het genereren van middelen voor uitvoering van een luchtbrug.

2.14. publiciteit, publicaties en tentoonstelling

Het is deelnemers, juryleden of anderen dan de projectleider, niet toegestaan in de publiciteit te treden over zaken die inhoudelijk samenhangen met de inzendingen of de prijsvraag als zodanig, voordat het besluit van de uitschrijver is bekend gemaakt.

De winnaars en de genomineerde inzendingen zullen na de juryuitspraak worden gepubliceerd en tentoongesteld. Kijk voor nadere informatie op de website www.oogbrug.nl.

2.15. auteursrechten

De inzendingen blijven het geestelijk eigendom van de deelnemers.

2.16. gebruik, verzekering, eigendom en terugzending van de ingezonden bescheiden

Alle voor de wedstrijd ingezonden stukken betreffende de ontwerpen blijven ter beschikking van de opdrachtgever. Gedurende deze termijn zijn de ingezonden bescheiden niet verzekerd. De opdrachtgever heeft het recht de ingezonden bescheiden naar eigen inzicht te publiceren of te exposeren op de wijze zoals vermeld in dit wedstrijdprogramma, dan wel in relatie tot de doelstellingen van de prijsvraag, **met naamsvermelding van de (hoofd)ontwerper, zonder hem daarvoor enige vergoeding schuldig te zijn.**

2.17. geschillen

Voorkomende geschillen, ook die welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd, die tussen uitschrijver, deelnemers en juryleden mochten ontstaan naar aanleiding van de prijsvraag, worden beslecht door arbitrage. Arbitrage geschiedt in overeenstemming met het Arbitragereglement van de Stichting Arbitrage Instituut Bouwkunst, zoals dat luidt drie maanden voor de dag waarop de inzendingen moeten worden ingeleverd.

2.18. slot

Voor deze prijsvraag gelden de voorwaarden zoals vermeld in dit prijsvraagprogramma.